

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Ndob/9/2026
Identifikačné číslo spisu: 8123209548
Dátum vydania rozhodnutia: 17.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:8123209548.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v spore žalobcu ARCA CAPITAL Slowakei Beteiligungs GmbH, so sídlom Augasse 9/12, 1090 Viedeň, Rakúska republika, IČO: 67 141 110, zastúpeného advokátskou kanceláriou AG LEGAL s.r.o., so sídlom Plynárska 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 50 326 511, proti žalovanému Pizzarelli s.r.o., so sídlom Biskupský dvůr 2095/8, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 175 65 863, zastúpenému advokátskou kanceláriou SEDLÁČEK, advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Mostová 6, 811 02 Bratislava, IČO: 51 018 128, o určenie vlastníckeho práva k obchodnému podielu, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 23Cb/135/2023, o návrhu žalovaného na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalovaného n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresnému súdu Prešov (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) bol dňa 28.07.2025 doručený návrh žalovaného na prikázanie sporu vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 23Cb/135/2023 Okresnému súdu Trenčín z dôvodu vhodnosti (ďalej tiež „návrh“). Uvedený návrh bol obsiahnutý v podaní žalovaného (časť III) z 28.07.2025 s nadpisom - „Výjadrenie žalovaného k žalobe z 11.10.2023“. Žalovaný uviedol, že pokiaľ žalobca miestnu príslušnosť Okresného súdu Prešov na prejednanie a rozhodnutie veci odvodzuje od okolnosti vlastníctva obchodného podielu v spoločnosti ACS BIOMASA, s.r.o., so sídlom Staré Grunty 7A, 841 04 Bratislava - mestská časť Karlova Ves, IČO: 44 976 283 (ďalej tiež „ACS BIOMASA, s.r.o.“) žalovaným, tak žalovaný obchodný podiel v spoločnosti už nevlasťní a ACS BIOMASA, s.r.o. sídli v Bratislave.

2. Žalovaný ďalej svoj návrh s poukazom na § 39 ods. 2 a 3 (zák. č. 160/2015 Z. z., ďalej tiež „CSP“) odôvodnil tým, že Okresný súd Trenčín už koná vo viacerých obdobných sporoch vedených voči žalovanému, ktoré vyvolala spoločnosť ACS Teplo j.s.a., so sídlom Družstevná 1090/86, 956 17

Solčany, Slovenská republika, IČO: 51 962 802 (ďalej tiež „ACS Teplo“), „ovládaná rovnakou ovládajúcou osobou ako žalobca (obidve spoločnosti patria do skupiny Arca) a zastúpená tým istým právnym zástupcom.“ Žalovaný tieto sporové konania špecifikoval v bode 8 písm. a/ až d/ návrhu a uviedol, že sú založené „na rovnakom skutkovom základe a takmer rovnakej právnej argumentácii.“

3. Žalobca vo vyjadrení zo 16.09.2025 k návrhu žalovaného na prikázanie sporu Okresnému súdu Trenčín uviedol, že nie je dôvodný a považuje ho za účelový. Poukázal na to, že v čase podania žaloby žalovaný vlastnil majetok v obvode Okresného súdu Prešov, čím bola založená miestna príslušnosť tohto súdu. Ďalšie súdne konania označené žalovaným síce môžu mať obdobný predmet sporu, nie sú však totožné. Zdôraznil, že „ide o súdne konania medzi inými subjektami, ktorých predmetom nie je určenie vlastníckeho práva k obchodnému podielu v spoločnosti TeHo Bardejov.“ Z hľadiska úpravy príslušnosti súdu obsiahnutej v Civilnom sporovom poriadku nie je v tomto prípade relevantné, kde má sídlo žalobca, resp. právni zástupcovia sporových strán, pričom je daná príslušnosť Okresného súdu Prešov.

4. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca zaplatil súdny poplatok spojený s návrhom na prikázanie veci inému súdu dňa 11.12.2025 a spis bol najvyššiemu súdu predložený na rozhodnutie dňa 11.02.2026.

5. Podľa § 39 ods. 1, 2 a 3 CSP, ak nemôže príslušný okresný súd alebo krajský súd o spore konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť spor prikázaný inému súdu tej istej inštancie. (2) Na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. (3) O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Prešov a Okresnému súdu Trenčín (§ 39 ods. 3 CSP), prejednal návrh žalovaného a dospel k záveru, že nie je daný dôvod na prikázanie sporu Okresnému súdu Trenčín z dôvodu vhodnosti.

7. Najvyšší súd zdôrazňuje, že miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je základnou zásadou, pričom prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady. Predpokladom rozhodnutia súdu o prikázaní sporu z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie, efektívnejšie prejednanie a rozhodnutie sporu. Pri rozhodovaní musí súd dbať na to, aby pre takéto rozhodnutie boli nielen splnené podmienky, ale musí tiež rešpektovať ústavné právo zakotvené v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť súdu ustanoví zákon. Taktiež podľa článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon.

8. Podstatou práva na zákonného sudcu je, že príslušnosť súdu pre riešenie konkrétnej veci sa musí riadiť vopred stanovenými pravidlami, a že podľa vopred stanovených pravidiel sa musí odohrávať aj pridelenie veci konkrétnemu sudcovi alebo senátu v rámci takto určeného súdu. Zásada zákonného sudcu predstavuje jednu zo základných záruk nezávislého a nestranného súdneho rozhodovania v právnom štáte a podmienku riadneho výkonu tej časti verejnej moci, ktorá bola súdom ústavne zverená. Dodržanie všeobecných zákonných podmienok určenia príslušnosti súdu je zárukou toho, že nedôjde k svojvoľnému určovaniu príslušnosti súdu, ktorého cieľom by mohlo byť ovplyvnenie výsledku súdneho rozhodovania (viď napr. nález Ústavného súdu Českej republiky z 12. marca 2009 sp. zn. III. ÚS 529/08). Taktiež podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky pojem zákonného sudcu je definovaný viacerými na seba navzájom prepojenými kritériami, ktoré súčasne tvoria navzájom prepojené garancie reálneho obsahu tohto základného práva. K týmto kritériám v prvom rade patrí príslušnosť súdov (por. II. ÚS 577/2015).

9. Z vyššie uvedeného vyplýva, že k prikázaniu sporu inému než príslušnému súdu by malo dochádzať len výnimočne a zo závažných dôvodov, keď dôvody odňatia sporu príslušnému súdu a jeho prikázanie súdu inému, sú natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prelomenie citovaného ústavného

princípu zákonného sudcu (príslušného súdu).

10. Dôvody vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP môžu byť rôzne, v závislosti od predmetu konania, postavenia sporových strán (účastníkov konania), alebo iných okolností. Dôvody strán sporu vyplývajúce z ich postavenia môžu mať najmä osobnú, zdravotnú, finančnú, prípadne sociálnu povahu. Pôjde však predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že iným než príslušným súdom bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. Dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti teda môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednávania sporu iným, než príslušným súdom. Vzhľadom na charakter delegácie sporu ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených pravidiel vecnej, miestnej, resp. kauzálnej príslušnosti, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. V neposlednom rade nadriadený súd berie do úvahy aj prípadné dôsledky navrhovanej delegácie a starostlivo skúma, či delegovaním sporu inému súdu nedôjde k tomu, že obdobným spôsobom zaťaží druhú stranu sporu, preto je delegácia vhodná podmienená aj jej súhlasom (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.Ndob/64/2010 zo dňa 16.11.2010).

11. Najvyšší súd už judikoval, že prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti (§ 12 ods. 2 OSP) predstavuje výnimku z práva občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR), ako aj zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie (R 26/2016). Tieto závery sú naďalej aktuálne aj v právnom režime Civilného sporového poriadku s účinnosťou od 1. júla 2016.

12. Pri posudzovaní dôvodnosti použitia inštitútu prikázania veci z dôvodu vhodnosti (delegácie vhodnej) v danom prípade vzal najvyšší súd na zreteľ predovšetkým to, či by konanie na Okresnom súde Trenčín bolo s prihliadnutím na individuálne okolnosti danej veci rýchlejšie a hospodárnejšie, než na konajúcom Okresnom súde Prešov.

13. Podľa názoru najvyššieho súdu, dôvody uvádzané žalovaným nevykazujú znaky takej závažnosti a výnimočnosti, aby bolo možné danému návrhu vyhovieť. Z obsahu súdneho spisu nie je zjavné, ani žalovaným nebolo preukázané, že by došlo k vylúčeniu sudcov Okresného súdu Prešov z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu (§ 39 ods. 1 CSP). Taktiež z návrhu na prikázanie sporu nevyplýva, že by jeho prejednanie na Okresnom súde Trenčín bolo vhodnejšie, teda rýchlejšie a hospodárnejšie (§ 39 ods. 2 CSP). Samotné tvrdenie žalovaného o existencii iných sporov majúcich obdobný skutkový a právny základ, vedených na Okresnom súde Trenčín, špecifikovaných v návrhu, jeho opodstatnenosť z hľadiska kritérií podľa § 39 ods. 2 CSP nezakladá. Ide o žaloby spoločnosti odchyľnej od žalobcu (ACS Teplo s.r.o.) voči žalovanému o určenie vlastníckeho práva k obchodným podielom, resp. k akciám v rôznych spoločnostiach (TOMA s.r.o., BARDENERGY, s.r.o., ACS Plyn s.r.o., KMET Handlová, a.s.). Doložením rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 36Cb/127/2024 z 23. mája 2025 o zamietnutí žaloby ACS Teplo voči Pizzarelli s.r.o. v spore o určenie vlastníckeho práva k obchodnému podielu v obchodnej spoločnosti TOMA, s.r.o., so sídlom Gorkého 2019, Topoľčany, IČO: 34 421 695, žalovaný skôr navodzuje domnienku, že prikázanie sporu navrhuje z dôvodu ním predpokladanej úspešnosti v konaní. Toto subjektívne vnímanie strany o v(ý)hodnosti konania a rozhodovania iným (prikázaným) súdom, však nemožno stotožňovať ani zamieňať s kritériom efektívneho a hospodárneho konania. Pritom zákonné a ústavné limity posudzovania a rozhodovania spoločne nadriadeného súdu vo veciach podľa § 39 CSP už boli najvyšším súdom vysvetlené vyššie. V ich rámci najvyšší súd v danom prípade splnenie zákonom stanovených dôvodov na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti nezistil. Na dôvažok sa k návrhu žalovaného nesúhlasne vyjadrila aj protistrana.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu, a to navrhovanému Okresnému súde Trenčín, z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. ods. 2 CSP, preto návrhu žalovaného nevyhoviel.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.